

Troms fylkeskommune
Postboks 6600
9296 TROMSØ

Vår dato: 18.06.2019
Vår ref.: 200701120-116
Arkiv: 322
Deres dato:
Deres ref.: 19/3891-1

Saksbehandler:
George Nicholas Nelson
22959217/genn@nve.no

NVEs høringssvar til planprogram og hovedutfordringer for vannregion Troms 2022 - 2027

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) viser til høring av forslag til planprogram og hovedutfordringer i vannregionen.

NVE er et direktorat under Olje- og energidepartementet, og er statlig sektormyndighet for allmenne interesser i vassdrag og grunnvann, samt flom- og skredfare. I planarbeidet skal sektormyndigheter særlig sørge for å informere om nasjonale føringer som berører egne ansvarsområder, jf. vannforskriften § 22. Etter at høringssvarene ble utarbeidet har det kommet nye nasjonale føringer i brev datert 19.3.2019 fra KLD og OED. For vannkraft gjelder de nasjonale føringene som er beskrevet i brev datert 24.1.2014 fra ovennevnte departementer, og som fremgår av departementenes godkjenningssvar til vannregionen 4.7.2016.

Gjennom deltagelse i VRU og Direktorsgruppen for vassdragsregulering har NVE fått dokumentene som er på høring til gjennomlesning tidligere. Vi har derfor begrensede merknader i denne høringen. Dette brevet inneholder høringssvar til både planprogrammet og hovedutfordringer, og det tar utgangspunkt i spørsmålene til høringssvarene.

NVEs høringssvar gjelder for alle vannregionene, og eventuelle kommentarer til den enkelte region er samlet i et avsnitt nederst i brevet.

Planprogram

Deltakelse og medvirkning i planleggingen

Det fremgår tydelig av planprogrammet når de ulike delene av planprosessen skal gjennomføres. Det er ikke presisert konkret hvordan revurdering av tiltak, miljømål og unntak skal foregå, og hva som forventes av den enkelte sektormyndighet.

Som sektormyndighet skal NVE bidra med informasjon om påvirkninger i vannforekomstene, og har ansvar for å holde Vann-Nett oppdatert om gjennomføring av våre tiltak. Ved oppdatering av tiltaksprogram skal vi gjennomgå tiltakene vi er virkemiddeleier for, og legge inn nye tiltak i Vann-Nett.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 22 95 95 95, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Abels gate 9
7030 TRONDHEIM

Region Nord
Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvegen. 1B
6800 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Vi mener det vil være hensiktsmessig at vannregionkoordinatorene legger til rette for temamøter i vannregionene høsten 2019. For tema vannkraft vil NVE, Fylkesmannen og Miljødirektoratet kunne gjennomgå regulerte vassdrag, og vurdere eksisterende tiltak og tiltaksforslag fra vannområdene. En slik gjennomgang vil være et innspill til oppdatert tiltaksprogram, og et grunnlag for revurdering av miljømål og unntak. Tilsvarende møter for andre påvirkninger som NVE er myndighet for (flomvern, vannuttak og andre inngrep) kan også være aktuelt. Det er en fordel om aktuelle temamøter hvor NVE er sektormyndighet kan samordnes.

Organisering av vannregionen og behov for å justere grenser for vannområder

Generelt er NVE positive til endringer som kan effektivisere arbeidet. Vi mener det er fornuftig å vurdere nye grenser for vannområdene, både med tanke på å redusere antall vannområder, og av hensyn til nye vannregion- og kommunegrenser.

Tema og utredninger i planprogrammet

Planprogrammet følger malen, og vi mener den fanger opp de viktigste temaene som bør omtales.

Vannuttak til andre formål enn kraftproduksjon kan også ha betydelig påvirkning på vassdrag og grunnvann. Disse er i liten grad omtalt. Det er uklart hvorvidt dette skyldes at slike vannuttak ikke har tilstrekkelig påvirkning, eller om det ikke foreligger kunnskap om slike vannuttak.

Foreslått program for konsekvensutredninger i forhold til miljø og samfunn

NVE har ikke funnet mangler i det foreslåtte programmet for konsekvensutredning for miljø og samfunn. Vi mener at konsekvensutredningen av planen kan gjøres forenklet ved at man, der det er hensiktsmessig, viser til øvrige kapitler i planen hvor virkinger for miljø og samfunn er omtalt.

Forslag til konkrete tiltak som bør vurderes og utredes, og eventuelle prioriteringer i det videre planarbeidet

Konkrete vurderinger av enkelte miljømål i sterkt modifiserte vannforekomster kan være mangelfulle, blant annet fordi veilederen for fastsettelse av miljømål kom sent ved forberedelse av gjeldende planer. Det er derfor behov for å gå gjennom realistiske tiltak og miljømål i SMVF på nytt i forbindelse med oppdatering av planen. Det er en fordel om vannområdene utarbeider forslag til konkrete og realistiske tiltak, rangert etter prioritet, som et grunnlag for sektormyndighetens gjennomgang av tiltak.

Ved oppdatering av plan og tiltaksprogram må det prioriteres å oppnå samsvar mellom registrert miljøtilstand, tiltak og miljømål for vannforekomstene i Vann-Nett.

Videre blir det viktig å sikre at fastsettelse av miljømål og forslag til tiltak ligger innenfor rammene som nasjonale føringer for vannkraft setter. For andre påvirkninger som NVE er sektormyndighet for, vil vi prioritere saker som berører vassdrag med store naturverdier.

Vannregionen bør vise tydelig hvilke vassdrag/vannforekomster og hvilke tiltak som er viktigst å prioritere i den kommende planperioden, gjerne med en rangering.

Det er viktig at tiltakene er koordinert og gjennomføres i riktig rekkefølge der det er flere påvirkninger, eller der flere tiltak avhenger av hverandre for å bidra til miljøforbedring.

Regional planbestemmelse knyttet til Vannforvaltningsplanene (plan – og bygningsloven § 8-5)

NVE kan ikke umiddelbart se behov for en regional planbestemmelse knyttet til vannforvaltningsplanen. Hensynet til vannmiljø og andre viktige samfunnsinteresser blir ivaretatt gjennom konsesjonsprosessen

for vannkraft og andre vassdragsinngrep. Det følger for øvrig av plikten til å ivareta nasjonale interesser at en regional planbestemmelse ikke kan brukes til å hindre gjennomføring av utbyggingstiltak av nasjonal betydning, f.eks. gjennomføringen av kraftanlegg.

Hovedutfordringer

Beskrivelse av miljøtilstanden og påvirkningene

NVE mener at dokumentet gir en riktig beskrivelse av påvirkning fra vannkraft på et overordnet nivå. Vi ser imidlertid at det kan være nyere vannkraftutbygginger, hovedsakelig småkraftverk, som ikke er lagt inn som påvirkning i Vann-Nett. Vi vil så snart som mulig sende en samlet oversikt til Fylkesmannen over nye utbygde kraftverk.

Andre vannuttak enn til kraftproduksjon, som uttak av overflatevann og grunnvann til akvakultur, drikkevann, industri, produksjon av kunstsne, jordbruksvanning osv., er i liten grad omtalt. NVE er konsesjonsmyndighet etter vannressursloven og har oversikt over vassdragskonsesjoner og grunnvannskonsesjoner gitt til vannuttak. Mange vannuttak ble etablert før vannressursloven, og disse kan påvirke vannforekomstene. I særlige tilfeller, hvor det foreligger sterke miljøhensyn, kan NVE vurdere innkalling til konsesjonsbehandling som et virkemiddel for å fastsette konsesjonsvilkår med krav om avbøtende tiltak for anlegg uten konsesjon. NVE har ikke en samlet oversikt over vannuttak uten konsesjon, og er avhengig av kunnskap og innspill fra andre aktører for å kunne vurdere om tiltak bør gjennomføres i slike tilfeller.

NVE registrerer et generelt økende omfang av søknader om uttak av vann til jordbruksvanning, produksjon av kunstsne for tradisjonelle vinteraktiviteter, og vann til kjøling. Vi ser også økende interesse for lagring av vann for fordeling fra våte til tørre perioder, og for grunnvannsuttak til ulike formål.

Er alle interesser av betydning omtalt?

NVE kjenner ikke til andre interesser som burde vært omtalt.

Kommentarer til vannregion Troms

I forbindelse med sammenslåingen av vannregionene Troms og Finnmark er det viktig at de aktuelle vannregionmyndighetene har gode samarbeidsrutiner som sikrer en sømløs og effektiv overgang til en ny Troms og Finnmark vannregion.

Med hilsen

Rune Flatby
direktør

Carsten Stig Jensen
seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Vedlegg:

